

Krížová cesta

Úvod:

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Kráčajúc po stopách Ježiša na Kalváriu chceme si spomenúť na tých, ktorí položili svoj život pri ohlasovaní evanjelia. Na počiatku kresťanstva boli mučeníci znakom najvyššej lásky k Bohu a preto boli oslavovaní a spomínaní pri každom stretnutí kresťanov. Dnes o mnohých novodobých mučeníkoch sa nedozvieme ani ich meno. Aj dnes sú ľudia, pre ktorých je láska k Bohu viac ako vlastný život. Každé zastavenie, sprevádzané čítaním zo Svätého Písma a úvahou nech nás podnieti k snahe stať sa vo svojom prostredí svedkami Božej lásky.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

1. zastavenie: Pán Ježiš je odsúdený na smrť

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Čítanie z knihy Genézis 3, 9-13

I zavolať Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“ On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý a preto som sa skryl.“ Vravel mu: „Kto ťa upozornil, že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal?!“ Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol.“ Potom povedal Pán, Boh, žene: „Prečo si to urobila?!“ A ona odpovedala: „Had ma naviedol, i jedla som.“

Úvaha: Keď počujeme slovo „dialóg“, myslíme hneď na rozhovor. V priebehu dialógu je však potrebné nielen hovoriť, ale aj počúvať, aby sa dvaja mohli podeliť o svoje bohatstvo. Nie je dialógom to, keď hovoríme iba my a nedáme možnosť vyjadriť názor druhému. Nie je dialógom ani to, ak iba mlčíme a počúvame bez akejkoľvek reakcie, lebo tak nedáme druhému možnosť vypočuť si aj náš názor. Vďaka dialógu môžeme vytvárať niečo, čo je bez neho nemožné, ale je treba dobre vyvážiť čas počúvania a hovorenia. Viem viesť zdravý dialóg? Viem mlčať, aby som mohol počúvať druhých?

Modlitba: Pane Ježišu, prosíme ťa, nauč nás pozorne a v tichosti duše počúvať tvoje slovo, aby sme mali silu hovoriť o ňom z plnosti svojho srdca.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

2. zastavenie: Pán Ježiš berie kríž na svoje plecia

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Čítanie z knihy Exodus 22, 20-27

„Cudzinka nebudeš napádať a utláčať, veď sami ste boli cudzincami v egyptskej krajine! Vdove a sirote nebudete krivdiť! Ak im budeš krivdiť a oni budú volať ku mne, ja isto vypočujem ich volanie, vzbĺkne môj hnev a pobijem vás mečom. Ak požičiáš chudobnému peniaze, nebudeš sa k nemu správať ako vydierač! Nebudeš od neho žiadať úroky! Ak vezmeš do zálohy plášť svojho blížneho, vrátiš mu ho do západu slnka.“

Úvaha: Rešpektovať druhého znamená mať ho rád takého aký je aj s jeho chybami. Ale na to je treba najprv mať rád seba samého, rešpektovať vlastné telo, citlivosť a inteligenciu. Je potrebné poznať dobre seba samého.

Je tvojim právom pýtať sa, aby si spoznal svoje svetlé i temné stránky, aby si vedel, odkiaľ si prišiel a kam ideš, aký zmysel má tvoj život. Neodmietaj sa a neboj sa myslieť a uvažovať: bojí sa skôr ten, kto chce otupiť túto tvoju schopnosť. Uvedom si, že si milovaný Bohom a poznávaj Ježiša, ktorý ti o tom hovorí. Keď ho spoznáš, pocítiš, že je blízko. A keď daruješ niekomu úsmev, alebo zapáliš v jeho živote nádej, pocítiš, že aj v tvojom živote bude viac svetla, viac citu a viac radosti.

Modlitba: Pane Ježišu, prosíme ťa, daj, aby sme boli schopní počúvať tvoj hlas v tichu našich duší.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

3. zastavenie: Pán Ježiš prvý krát padá pod krížom

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Čítanie z knihy Deuteronomium 8, 2-3

Rozpamätaj sa na celú cestu, po ktorej ťa Pán, tvoj Boh, vodil štyridsať rokov na púšti, aby ťa pokoril, vyskúšal a zvedel, čo je v tvojom srdci, či budeš zachovávať jeho príkazy, alebo nie. Pokoril ťa a dal ti hladovať; potom ťa krmil mannou, ktorú si nepoznal ani ty, ani tvoji otcovia, aby ti ukázal, že človek nežije len z chleba, ale že človek môže byť živý zo všetkého, čo vychádza z Božích úst.

Úvaha: Pod ťarchou kríža Ježiš padá a znovu vstáva, aby splnil svoje poslanie. My mnohokrát pod váhou ťažkostí padáme, ale nemáme dôveru v Boha. Padáme a nevstávame. Ježiš nám dáva príklad ako vstať a pokračovať na ceste života s krížom na pleciah. Sviatosť zmierenia je miesto, kde nám Ježiš kladie ruku na plecía, pomáha vstať a znova sa vydať na cestu. Si ochotný ponúknuť mu svoje plecía?

Modlitba: Pane Ježišu daj mi pochopiť veľkosť daru sviatosti zmierenia a obľúbiť si ho.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

4. zastavenie: Pán Ježiš sa stretáva so svojou matkou

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Z evanjelia podľa Jána 19,25-27

Pri Ježišovom kríži stála jeho Matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna. Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učeníka, ktorého miloval, povedal matke: „Žena, hľa, tvoj syn!“ Potom povedal učeníkovi: „Hľa, tvoja matka!“ A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe.

Úvaha: Zločincovi, ktorý je na kríži po jeho pravej ruke Ježiš sľubuje raj. Tým čo sú pod krížom odovzdáva svoju matku. My všetci, ktorí stojíme akoby za chrbtom apoštola Jána, sme sa skrze Ježišove slova: „Hľa tvoja matka!“ stali pravými, aj keď adoptovanými deťmi Panny Márie. To, že Mária si plní úlohu Matky Cirkvi je zrejme z histórie. Aj my sa snažme dokazovať našej nebeskej Matke svoje synovstvo.

Modlitba: Matka Božia i naša matka, vypros nám silu byť tvojimi vernými deťmi.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

5. zastavenie: Šimon z Cyrény pomáha Pánu Ježišovi niesť kríž

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Z evanjelia podľa Matúša 14, 15-20

A keď sa zvečeralo, pristúpili k nemu učeníci a hovorili: „Toto miesto je pusté a čas už pokročil. Rozpusť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo.“ Ale Ježiš im povedal: „Nemusia nikam chodiť; vy im dajte jesť!“ Oni mu vraveli: „Nemáme tu nič, iba päť chlebov a dve ryby.“ On povedal: „Prineste mi ich sem!“ Potom rozkázal, aby si zástupy posadali na trávnu. Vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával učeníkom a učeníci zástupom. Všetci jedli a nasýtili sa, ba ešte nazbierali dvanásť plných košov zvyšných odrobín.

Úvaha: Ktovie, či mladý Šimon z Cyrény nebol jeden z tých štyroch tisíc, ktorí boli prítomní pri zázraku rozmnoženia chleba. A keď spoznal Ježiša zostal zdrvený, vidiac ho pokrytého ranami a odsúdeného na smrť. Evanjeliá nám hovoria iba to, že sa vracal z poľa, bol otcom dvoch synov, a „bol prinútený“ niesť kríž. Možno to bolo zo strachu pred Rimanmi, alebo to urobil zo solidarity pri pohľade na Ježiša, a ktorý sa odteraz stane jeho životným štýlom. Sme schopní aj my niesť bremená našich blížnych?

Modlitba: Pane Ježišu, osvieť ma a posilni, aby som vedel stáť pri svojich blížnych vtedy, keď to najviac potrebujú.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

6. zastavenie: Veronika podáva Pánu Ježišovi ručník

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Z evanjelia podľa Lukáša 10, 30-34

Ježiš povedal: „Istý človek zostupoval z Jeruzalema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. Tí ho ozbijali, dorážali, nechali ho polomŕtveho a odišli. Náhodou šiel tou cestou istý kňaz a keď ho uvidel, obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, išiel ďalej. No prišiel k nemu istý cestujúci Samaritán a keď ho uvidel, bolo mu ho ľúto. Pristúpil k nemu, naliał mu na rany oleja a vína a obviazal mu ich; vyložil ho na svoje dobytča, zaviezol ho do hostinca a staral sa oň.

Úvaha: Každý deň stretávame priateľov, známych, alebo aj cudzincov. Niektorých pozdravíme, s inými si vymeníme nejakú zdvorilostnú frázu. Koľkokrát sme však s ľuďmi, ktorých sme stretli v zhone dňa hovorili bez náhlenia, nudy a bez vykresľovania iba svojich problémov. Koľko ľudí sme trochu pozdržali svojim úsmevom, alebo slovom, ktoré ich deň urobilo trochu krajším? Samaritán „idúci pomimo“, si „všimol“ trpiaceho, venoval sa mu bez obáv, upodozrievania, bez zhonu.

Modlitba: vo chvíli ticha prosme Ježiša o odpustenie za tie ublíženia, ktoré sme spôsobili iným, za našu neochotu a obavy pomôcť blížnym v núdzi.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

7. zastavenie: Pán Ježiš padá po druhý krát pod krížom

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Z evanjelia podľa Jána 18, 37-38

Pilát mu povedal: „Tak predsa si kráľ?“ Ježiš odpovedal: „Sám hovoríš, že som kráľ. Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas.“ Pilát mu povedal: „Čo je pravda?“ Ako to povedal, znova vyšiel k Židom a vravel im: „Ja na ňom nenachádzam nijakú vinu.

Úvaha: *Pilát, prokurátor a zástupca rímskeho cisára nebol nejakým škrupulantom. V ten deň však, pred bežným procesom mu niečo nehralo. Musel sa vysporiadať s Pravdou istého spravodlivého, ktorého chceli usmrtiť bez zjavného dôvodu. Život nám často nedovolí vyhnúť sa problémom, musíme im čeliť a oni nás nútia rozhodnúť sa. Pilát sa rozhodol vyhnúť sa rozhodnutiu a toto jeho váhanie zapríčinilo trest smrti. Nevyniesol trest smrti slovom, ale v skutočnosti ho zapríčinil. Kto stojí na strane Pravdy nemôže si ju vybrať iba niekedy, ale vždy. Žijeme v súlade Pravdou, ktorú sme si vybrali nasledovať?*

Modlitba: V tichu si každý z nás spomenie na momenty, keď sme sa hanbili vyznať vieru pred týmto svetom. Prosme: Pane Ježišu, Ty si cesta, pravda a život, odpusť nám.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

8. zastavenie: Pán Ježiš stretáva plačúce ženy

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Čítanie z knihy proroka Jeremiáša 1, 6-9

I povedal som: „Ach, Pane, veď neviem hovoriť, mladučký som.“ Ale Pán mi riekol: „Nehovor: „Mladučký som,“ lebo pôjdeš všade, kde ťa pošlem, a povieš všetko, čo ti prikážem. Neboj sa ich, veď ja som s tebou, aby som ťa vyslobodil! - hovorí Pán. Vtedy vystrel Pán ruku a dotkol sa mi úst. A Pán mi riekol: „Hľa, vložil som svoje slová do tvojich úst!

Úvaha: *Strach z odsúdenia, neprijatia, alebo z výsmechu pre vieru často blokuje každú misionársku odvahu. Tento úryvok nám však pomáha pochopiť, že svedčiť o viere nie je vec, ktorá patrí iba niekoľkým schopným a odvážnym ľuďom. Svedčiť o tom, že je možné žiť ľudský je úloha pre všetkých pokrstených, ktorí nemusia vymýšľať nejaké múdre teórie, aby presvedčili ľudí o pravde evanjelia. Stačí ak nechajú hovoriť Pána svojimi vlastnými ústami.*

Modlitba: Pane Ježišu, nauč nás lámať a rozdávať chlieb tým, ktorí to najviac potrebujú.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

9. zastavenie: Pán Ježiš stretáva plačúce ženy

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Čítanie z Prvej knihy Kráľov 19, 11-13

On mu povedal: „Vyjdi a postav sa na vrchu pred Pána! Práve prechádzal Pán. Pred Pánom išiel vietor, veľký a prudký, ktorý trhá vrchy a láme skaly. Ale Pán nebol vo vetre. Po vetre zemetrasenie, ale Pán nebol v zemetrasení. Po zemetrasení oheň, ale Pán nebol v ohni. A po ohni tichý, lahodný šum. Keď to Eliáš počul, zahalil si tvár plášťom, vyšiel a zastal pri vchode do jaskyne. Vtom prehovoril k nemu akýsi hlas a pýtal sa: „Čo tu robíš, Eliáš?“

Úvaha: Ak by sme vedeli načúvať Božiemu hlasu, počuli by sme ako k nám Boh hovorí. Skutočne, Boh sa k nám prihovára. Hovorí k nám cez evanjelium. Hovorí však aj skrze náš život, toto nové evanjelium, do ktorého my sami každý deň wpisujeme jednu novú stranu. Ale pretože naša viera je príliš slabá a náš život príliš ľudský, iba zriedka počujeme Božie vnuknutia, ktorými sa k nám prihovára, aby nám pomohol pochopiť priateľstvo Krista.

Modlitba: Bože, tvoj hlas je tichý ako vánok. Počúť ho iba vtedy, keď vieme byť vnímaví a svoj život prežívame v jednote s Bohom a blížnymi. Bože, nauč nás počúvať tvoj tichý hlas v hluku našich dní.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

10. zastavenie: Pána Ježiša vyzliekajú zo šiat

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Z evanjelia podľa Marka 10, 42-45

Ježiš si ich zavolať a povedal im: „Viete, že tí, ktorých pokladajú za vládcov národov, panujú nad nimi a ich veľmoži majú nad nimi moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých. Lebo ani Syn človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých.“

Úvaha: Šaty sú symbolom dôstojnosti človeka. Ak je niekto zbavený šiat, je zbavený dôstojnosti. Pane, niekedy je nevyhnutné podstúpiť poníženie a stratu dôstojnosti, tak ako si to podstúpil ty, aby si pre nás získal naspäť našu stratenú dôstojnosť. Aj Sviatosť zmierenia môže byť niekým vnímaná ako poníženie. Ona nám však pomáha vyzliecť sa z hriechu sebeckta, závidi, nečistoty a obliecť sa do šiat spravodlivosti, lásky a bázne pred tvojou veľkosťou. Iba tak budeme naozaj žiť.

Modlitba: Pane, ďakujeme ti za dar Sviatosti zmierenia, v ktorej nám daruješ odpustenie hriechov a obnovu svojho života v nás.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

11. zastavenie: Pána Ježiša pribíjajú na kríž

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Čítanie z listu Galatánom 4, 4-7

Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom, a aby sme dostali adoptívne synovstvo. Pretože ste synmi, poslal Boh do našich sŕdc Ducha svojho Syna a on volá: „Abba, Otče!“⁷ A tak už nie si otrok, ale syn; a keď syn, tak skrze Boha aj dedič.

Úvaha: Od počiatku sveta si človek kladie otázky, ktoré vypovedajú o jeho vzťahu k Bohu: „Kto som?“, „Odkiaľ pochádzam a kam idem?“ Ľudské jestvovanie je, zdá sa, od počiatku charakterizované hľadaním znakov, ktoré by naznačovali nejaké odpovede, ktoré by poukazovali na Prítomnosť schopnú vytrhnúť život zo zúfalstva smrti a ponúknuť novú perspektívu. *Samo stvorenie spoločne vzdychá a zvíja sa...*, hovorí sv. Pavol, ale dodáva, že všetci sme boli spasení, v nádeji“. Táto nádej si však vyžaduje trpezlivosť.

Modlitba: Bože, ty si náš Otec, ďakujeme, že si môžeme položiť hlavu do tvojho náručia a odpočinúť si vo chvíľach utrpenia, keď nás na ceste životom sprevádza nepokoj.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

12. zastavenie: Pán Ježiš zomiera na kríži

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Z evanjelia podľa Matúša 6, 19-21

Nezhromažďujte si poklady na zemi, kde ich moľ a hrdza ničia a kde sa zlodeji dobývajú a kradnú. V nebi si zhromažďujte poklady; tam ich neničí ani moľ, ani hrdza a tam sa zlodeji nedobývajú a nekradnú. Lebo kde je tvoj poklad, tam bude aj tvoje srdce.

Úvaha: Ľudské srdce, tvoje, moje, všetkých nás, je bohatšie než by sme sa nazdávali. Je citlivejšie, než si vieme predstaviť. Je tvorcom nečakanej energie. Je zásobárňou sily, často netušenej, alebo potláčanej vlastnou neistotou, frustrujúcim presvedčením o vlastnej neschopnosti. Skús hľadať pravdu, ktorá je hlboko v tebe. Neváhaj položiť si základné otázky. Počúvaj hlas v hĺbke tvojho srdca.

Modlitba: Bože, daj mi múdrosť uvedomiť si, že som iba správcom svojho života a nie jeho vlastníkom.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

13. zastavenie: Pána Ježiša skladajú z kríža

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Z evanjelia podľa Jána 1,9-12

„Pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka, prišlo na svet. Bol na svete a svet povstal skrze neho, a svet ho nepoznal. Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali. Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi ani z vôle tela ani z vôle muža, ale z Boha“.

Úvaha: Božie slovo nemá iskriť, ale osvecovať. Svetlo sa vytvára v tichu. Aj my v našom živote nemáme iskriť, ale dávať svetlo. A k tomu je potrebné sadnúť si k Ježišovým nohám a počúvať jeho slová o svetle. Iba tak budeme schopní pochopiť zmysel, ktorý je skrytý v utrpení, samote, opustenosti... Je to hlboký zmysel kríža, na ktorom sme niekedy akoby ukrižovaní. Ale k pochopeniu potrebujeme svetlo, skryté v Božom slove.

Modlitba: Pane, tvoje Slovo je schopné osvecovať náš život. Pomôž nám v jeho svetle poznávať tajomstvo a hlboký zmysel nášho života.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

14. zastavenie: Pána Ježiša pochovávajú

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Čítanie z 1. listu Korinťanom 15, 14n

A keď Kristus nevstal, vaša viera je márna a ešte stále ste vo svojich hriechoch. Ale Kristus vstal z mŕtvych, prvotina zosnulých. Lebo ako je skrze človeka smrť, tak je skrze človeka aj zmŕtvychvstanie. Veď ako všetci umierajú v Adamovi, tak zasa všetci ožijú v Kristovi.

Úvaha: Ježišovo telo je zavinené do plachiet a uložené do hrobu. Teraz je pre učeníkov veľmi ťažké veriť v Ježiša, keď vedia že zomrel na kríži. My už vieme vďaka ich svedectvu, že Ježiš vstal z mŕtvych. Aj sv. Pavol nás povzbudzuje: *Ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márna vaša viera. Ale Kristus naozaj vstal z mŕtvych, prvotina zosnulých.*

Modlitba: Pane Ježišu, ty si nám smrťou na kríži daroval spásu. Daruj spásu aj našim bratom a sestrám a nás urob radostným svedkami tvojho zmŕtvychvstania. Amen.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

Záverečná modlitba:

*Klaniame sa ti Kriste a dobrorečíme ti.
Lebo si svätým krížom svojim vykúpil svet.*

Pane Ježišu, ďakujeme ti, že sme mohli prežiť tieto chvíle v tvojej prítomnosti, aby si nám znovu zjavil svoju lásku a ukázal svoju vôľu. Umlčuj v nás všetky iné hlasy, ktoré chcú prehlásiť tvoj hlas. A pre bázeň, ktorú cítime pri počúvaní tvojho hlasu, ktorý často počúvame, ale neprijímame, poznávame, ale nemilujeme, chápeme, ale nenasledujeme, otvor, skrze svojho Svätého Ducha naše srdcia tvojej pravde. Amen.